

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет

ФАКУЛЬТЕТ
ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція
(5 грудня 2023 р.)**

м. Полтава 2023

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 4 від 20.11.2023 р.).

Редакційна колегія:

- **Безкровний О.В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Перерва П. Г.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;
- **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;
- **Лега О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф., 5 грудня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. 416 с.

До збірника матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ВІДРОДЖЕННЯ ЕФЕКТУ НОЯ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ НА ПЕРЕТИНІ 20-Х РОКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ: ФІКСАЦІЯ, РЕТРОСПЕКТИВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Білоцерківець Володимир.....	53
ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ У КОМПЛЕКСНОМУ АНАЛІЗІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ Бойко Євгеній, Токар Анастасія.....	55
ОСНОВНІ РИСИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТАТИСТИЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ Бондаренко Валерія	58
ДИНАМІКА РІВНЯ РОБОЧОЇ СИЛИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ Борак Аліна	61
ОПТИМІЗАЦІЯ І МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ ПІДПРИЄМСТВ АПК ЯК НЕОБХІДНІ КОМПОНЕНТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ Борисенко Володимир, Борисенко Дмитро	64
КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ У ФАКТАХ ТА ЦИФРАХ Браїлко Ангеліна.....	67
СТАНОВИЩЕ ІТ-РИНКУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ Василенко Олександр.....	70
ВИДИ СТРАТЕГІЙ МАРКЕТИНГОВОЇ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА Вендін Олександр.....	73
ВПЛИВ ВІРТУАЛЬНОЇ ТА ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК МАРКЕТИНГУ Грунська Вікторія.....	76
ПЕРЕВАГИ МІЖНАРОДНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ Герасімова Віолетта	79
ЗНАЧИМІСТЬ ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЄКТУ Герасімова Віолетта	82
СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ МЕНЕДЖМЕНТУ Гололобова Вікторія	84
ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ Горулько Ліана.....	87

ОСНОВНІ РИСИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТАТИСТИЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ

Бондаренко Валерія

здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Науковий керівник: Рудич Алла к.е.н., доцент

Статистичні спостереження у житті є невід'ємною частиною нашої повсякденної діяльності. Статистичне спостереження починається зі збору даних. Завдяки масовому охопленню сукупності можливо отримувати найбільш точні дані, що характеризують досліджуване соціально-економічне явище, виявити та провести аналіз закономірностей та взаємозв'язків.

В Україні державне статистичне спостереження відбувається, згідно закону України «Про офіційну статистику» [4], органами державної статистики. В межах діяльності органів державної статистики виділяють основні засади:

- забезпечення конфіденційності та об'єктивності статистичної інформації;
- просування державної політики у галузі економіки;
- сумлінне дотримання вимог і ведення Єдиного державного реєстру України тощо.

Юридичні та фізичні особи, органи державного самоврядування, та державні органи мають право на зведену статистичну інформацію. Це право дозволяє отримувати та вільно володіти статистичною інформацією, надає можливість поширювати та зберігати інформацію для реалізації завдань та функцій, забезпечення прав тощо.

У сучасній статистичній практиці статистичне спостереження здійснюється в двох основних формах [1, с. 26-56]:

- звітність;
- спеціально організоване статистичне спостереження.

Звітність, як спеціально розроблена форма, характеризується тим, що її дані, які підлягають реєстрації, подаються до статистичних органів. Можна виокремити такі форми звітності:

- загально- і внутрішньовідомчу;
- типову і спеціалізовану;
- міжгалузеву і галузеву;
- зведену і первинну.

Розрізняють такі основні види статистичної звітності:

- за способом подання: поштова, термінова;
- за періодичністю: тижневу, двотижневу, місячну, квартальну, річну;
- за порядком проходження: централізована, децентралізована.

Другою важливою формою звітності є спеціально організоване статистичне спостереження. Такий вид спостереження створюється з метою отримання та фіксації даних, що не охоплені звітністю (переписи, спеціальні обстеження, спостереження для вирішення індивідуальних науково-практичних завдань, тощо). Статистичні спостереження розподіляють за наступними видами [2, с. 24-

67]:

- за часом реєстрації спостереження;
- за ступенем охоплення одиниць сукупності спостереження.

Відповідно за часом спостереження поділяються на безперервні (поточні) та перервні. В свою чергу перервні спостереження можна поділити на: періодичне і одноразове. Стосовно класифікації за ступенем охоплення одиниць сукупності виділяють: суцільне і несуцільне спостереження. Несуцільне спостереження має наступні різновиди:

- метод основного масиву;
- вибірковий метод;
- монографічний.

Метод основного масиву полягає в тому, що дослідженню підлягає та частина одиниць, які разом мають переважну питому вагу в сукупності ознак. Вибірковий метод утворюється на основі випадково або механічно відібраних ознак (наприклад кожна десята одиниця або жеребкування), якому підлягає певне число сукупності.

Монографічне обстеження являє собою максимально детальне та поглиблене дослідження однієї певної вибраної ознаки, по відношенню до однієї одиниці сукупності (один працівник, одне підприємство, один регіон).

Способами проведення державного статистичного спостереження є: безпосереднє спостереження, яке здійснюється шляхом безпосереднього огляду, при якому самі реєстратори шляхом заміру, підрахунку, вимірювання чи зважування, окреслюють ознаку і шляхом висновку роблять записи у статистичному формулярі.

Найбільш розповсюдженим в Україні є документальний (звітний) спосіб – це одержання необхідних даних на підставі різних первинних документів обліку, аналітичних відомостей, комерційних договорів та юридично-правових угод тощо.

Опитування – спосіб статистичного спостереження при якому відповіді на поставлені запитання записуються зі слів респондента. Найтипівішим прикладом такого спостереження є перепис населення. У статистиці можуть виникати такі види опитування: самореєстрація, експедиційний, анкетне, кореспондентський [3, с. 11-15].

Отже, вибір форм, видів та способів статистичного спостереження дає можливість детального та всебічного дослідження економічного явища, забезпечує цілісну систему статистичних показників для вивчення тенденцій, екстраполяції та закономірностей. Розвиток спостереження сприятиме розширенню можливостей для аналізу економіки та сприятиме більш точному та повному розумінню економічних явищ, що є важливим для подальшого розвитку національних та регіональних економічних процесів.

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

Список використаних джерел

1. Батир Ю.Г. Статистичні методи в публічному управлінні та адмініструванні. URL : <http://nnvc.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-publicлноho-administruvannia-u-sferi-tsyvilnoho-zakhystu/Lekcii/lk16.pdf>.
2. Офіційна сторінка Державної служби статистики України. URL: https://ukrstat.gov.ua/suya/st_zvit/2022/zv_zndr2022.pdf.
3. Пальян З.О. Статистичне оцінювання сучасних тенденцій і перспектив чисельності та складу населення України. Статистика України. 2017. Вип.№ 3. С.65-68 URL : <https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/download/132/116>
4. Закон України «Про офіційну статистику» № 2524-IX від 16.08.2022, URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T222524>.